

ՄԵԾ ՊԱՅՔ

MEDZ BAK

The Great Fast

POON PAREGENTAN SUNDAY

Celebrating "The Good Life"

in the "Delight" filled Garden Paradise of Eden

And Remembering the joy of the "First Holy Fast" there.

FEBRUARY 22, 2009

*"...Give... Pray...Fast...
...Your heart will always be where your
riches are"*

Matthew 6:1-21

Western Prelacy of the Armenian Apostolic Church
H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate

Welcome to the beauty of the Holiness and the biblical and the historical vision of heavenly worship. **W**elcome to our ongoing Song of Faith and of Love and of Hope and almost two thousand years of uninterrupted Christian witness and service.

And because, in the first century, ca. 34 & 76 AD, the Armenian church was founded by the saints Bartholomew and Thaddeus, two of the original Apostles of Christ, and because ca. 285-301 AD Armenia was established as the "First Christian Nation," we have a spiritual treasure and can celebrate, proclaim and share the grace of renewal and resurrection in Christ!

Come and stay with us in that eternal celebration of the Mystery that is God and the Gospel Good News of God's love and grace; given by God and Jesus Christ and the Holy Spirit to the Holy Apostles and to the Church.

Acknowledgements: Clip Art: Eastern Christian clipart. Scriptural Texts: (Armenian classical version with Today's English Version, ABS). Armenian Scriptural Text: "The Sunday Scriptures in contemporary Armenian," The Holy See of Cilicia. Armenian Liturgical Texts translations: (Apcar, Conybear, Isaacs, Jacobs, Lelegian, Nersoyan)

**ORDER OF WORSHIP
THE HEAVENLY LITURGY**

Celebrating the mystery of life in union with God.
JESUS CHRIST THE ETERNAL WORD OF GOD
High Priest and Liturgist-Shepherd and King-Prophet and Teacher

ՍՈՐՔ ԴԱՏԱՐԱԳ

SOORP BADARAK

ORDER OF THE MYSTERY OF THE HOLY BADARAK

Celebrating the new Covenant and Eternal Spiritual Sacrifice of Thanksgiving and Praise and Glory and Heavenly Worship at the Feast of the Kingdom God

*“Christ our Passover (Zadig) has been sacrificed (Badarak)
Therefore let us keep the feast” 1 Cor. 5:2*

THE VEILED CLOSED CURTAIN OF THE GREAT FAST

The “Closed” curtain during the Great Fast declares our separation from the Glory of God Because of sin, evil and injustice as we offer our spiritual sacrifice of thanksgiving and of praise before the eternal Table of the Lord at the Feast in the Kingdom of God.

Now is the time for you to wake up from your sleep!. You know that the day when we will be saved is nearer now than when we first put our faith in the LORD. Romans 13:11

Proclaim a fast, call an assembly! ...the day of the Lord is near.....repent sincerely and return to me with fasting and weeping and mourning, let your broken heart show your sorrow... come back to the Lord your God. God is kind and full of mercy, patient and keeps promise, ready to forgive .... Call a fast and call an assembly! Gather the people together, prepare them for a scared meeting... Joel 1:14-2:17

Shout the message! Don't hold back. Say to my people: You've sinned! You've turned against the LORD. ...I'll tell you what it really means to fast. Remove the chains of prisoners who are chained unjustly. Free those who are abused! Share your food with everyone who is hungry; share your home with the poor and the homeless. Give clothes to those in need; don't turn away your relatives. Then your light will shine like the dawning sun, and you will quickly be healed. Isaiah 58:1

“Clean out the old...” 1 Cor 5:7 &8

“Create a clean heart, O God,, And renew a right spirit within me” Psalm 51:10

MELODY OF THE GREAT FAST

There, in the Garden, there were three:
Adam and Eve and The Commandment of the Lord

ODE-DAGH OF THE GREAT FAST

I am neither silver in the crucible not gold tested in fire; But I am worthless like lead; when exposed I become marred. I am neither a rock on the seashore, remaining unmoved against the waves, Nor a root of a deep seated tree, standing unshaken against the winds But I am like a wrecked ship, floating to and fro in the sea; Or I am like a chaff of hay driven by the wind in autumn. Therefore lead me not into temptation, thou that temptest not them that are born of the earth, For thou art untempted by the evil, and we are tempted by our selves.

TODAY'S LITURGY OF THE WORD THE GREAT FAST ORDER OF JASHOU *Celebrating Today's Feast of Holy Scripture*

JASHOU RESPONSORY. Psalm 93, 1-5
Antiphon:
The Lord rules; he is clothed with majesty.

JASHOU HYMN OF THE GREAT FAST

The Word, of the essence of the Father and co-existent with the Holy Spirit, joined his own likeness with our earthly nature and adorned it with glory and placed it in the garden of delight. Therein man joyfully exulted in gladness without grief, for he beheld GOD always coming down in the garden, and his soul was impressed by the radiance of the divine light. Therefore pray for us, Mary God Bearer, to your only-begotten Son that he may please to grant unto us, as unto the malefactor, to inherit again the glory of the paradise.

OLD TESTAMENT

This course is from the Prophet ISAIAH 58: 1-14
God teaches us the spiritual meaning of fasting and acts of charity

Shout the message! Don't hold back.
Say to my people: You've sinned! You've turned against the LORD.

JASHOU
Celebrating A Scriptural Feast of Holy Scripture
LITURGY OF THE WORD

Day after day, you worship him and seem eager to learn his teachings. You act like a nation that wants to do right by obeying his laws. You ask him about justice, and say you enjoy worshipping the LORD.

You wonder why the LORD pays no attention when you go without eating and only act humble. But on those same days that you give up eating, you think only of yourselves and abuse your worker.

You even get angry and ready to fight. No wonder GOD won't listen to our prayers!

“Do you think the LORD wants you to give up eating and to act as humble as a bent-over bush? Or to dress in sackcloth and sit in ashes? Is this really the kind of fasting the Lord wants?”

I'll tell you what it really means to fast. Remove the chains of prisoners who are chained unjustly. Free those who are abused!

Share your food with everyone who is hungry; share your home with the poor and homeless. Give clothes to those in need; don't turn away your relatives.

Then your light will shine like the dawning sun, and you will quickly be healed. Your honesty will protect you as you advance, and the glory of the LORD will defend you from behind.

When you beg the LORD for help, he will answer, “Here I am!” Don't mistreat others or falsely accuse them or say something cruel. Give your food to the hungry and care for the homeless. Then your light will shine in the dark; your darkest hour will be like the noonday sun.

Give your food to the hungry and care for the homeless. Then your light will shine in the dark; your darkest hour will be like the noonday sun.

The LORD will always guide you and provide good things to eat when you are in the desert. He will make you healthy. You will be like a garden paradise that has plenty of water or like a stream that never runs dry.

You will rebuild those houses left in ruins for years; you will be known as a builder and repairer of city walls and streets.

But first, you must start respecting the Sabbath as a joyful day of worship. You must stop doing and saying whatever you please on this special day.

Then you will truly enjoy knowing the LORD. He will let you rule from the highest mountains and bless you with the land of your ancestor Jacob. The LORD has spoken!

JASHOU
Celebrating A Scriptural Feast of Holy Scripture
LITURGY OF THE WORD

MIDDLE PSALM 76: 11a,1

You, our GOD, are famous in Judah and honored in Israel.

Make promises to the LORD your GOD and fulfill them.

The LORD is fearsome, and all of his servants should bring him gifts.

This course is the letter to the Romans from the Apostle Paul. 13:11-14:23

**Worshipping GOD by fasting and Waking up
and to be ready for The Day of the Lord**

You know what sort of times we live in, and so you should live properly. It is time to wake up. You know that the day when we will be saved is nearer now than when we first put our faith in the LORD.

Night is almost over, and day will soon appear. We must stop behaving as people do in the dark and be ready to live in the light.

So behave properly, as people do in the day. Don't go to wild parties or get drunk or be vulgar or indecent. Don't quarrel or be jealous.

Let the LORD JESUS CHRIST be as near to you as the clothes you wear. Then you won't try to satisfy your selfish desires.

Don't Criticize Others

Welcome all the LORD'S followers, even those whose faith is weak. Don't criticize them for having beliefs that are different from yours.

Some think it is all right to eat anything, while those whose faith is real will only vegetables. But you should not criticize others for eating or for not eating. After all, GOD welcomes everyone. What right do you have to criticize someone else's servants? Only their LORD can decide if they are doing right and the LORD will make sure that they do right. Some of the LORD'S followers think one day is more important than another. Others think all days are the same. But each of you should make up your own mind. Any followers who count one day more important than another day do it to honor their LORD. And any followers who eat meat give thanks to GOD, just like the ones who don't eat meat. Whether we live or die, it must be for GOD, rather than for ourselves. Whether we live or die, it must be for the LORD. Alive or dead, we still belong to the LORD. This is because Christ died and rose to life, so that he would be the LORD of the dead and of the living. Why do you criticize other followers of the LORD? Why do you look down on them? The day is coming when GOD will judge all of us. In the Scriptures GOD says, "*I swear by my very life that everyone will kneel down and praise my name!*"

And so, each of us must give an account to GOD for what we do.

JASHOU
Celebrating A Scriptural Feast of Holy Scripture
LITURGY OF THE WORD

Don't Cause Problems for Others

We must stop judging others. We must also make up our minds not to upset anyone's faith.

The LORD JESUS has make it clear to me that GOD considers all foods fit to eat. But if you think some foods are unfit to eat, then for you they are not fit.

If you are hurting others by the foods you eat, you are not guided by love. Don't let your appetite destroy someone Christ died for.

Don't let your right to eat bring shame to CHRIST

GOD'S kingdom isn't about eating and drinking. It is about pleasing GOD, about living in peace, and about true happiness. All this comes from the HOLY SPIRIT.

If you serve CHRIST in this way, you will please GOD and be respected by people.

We should try to live at peace and help each other have a strong faith.

Don't let your appetite destroy what GOD has done. All foods are fit to eat, but it is wrong to cause problems for others by what you eat.

It is best not to eat meat or drink wine or do anything else that causes problems for other followers of the LORD.

What you believe about these things should be kept between you and GOD. You are fortunate, if your actions don't make you have doubts.

But if you do have doubts about what you eat, you are going against your beliefs, And you know that is wrong, because anything you do against your beliefs is sin.

Romans 16:25-27

Paul's Closing Prayer

Praise GOD! He can make you strong by means of my good news, which is the message about JESUS CHRIST. For ages and ages this message was kept a mystery, but now at last it has been told. The eternal GOD commanded his prophets to write about the good news, so that all nations would obey and have faith.

And now, because of Jesus Christ, we can praise the only wise GOD forever! Amen

ALLELUIA PSALM

Psalm 100 in full

Alleluia , Alleluia

Shout praises to the LORD, everyone on this earth.

Be joyful and sing as you come in to worship the LORD.

You know the LORD is GOD! He created us, and we belong to him;
we are his people, the sheep in his pasture.

Be thankful and praise the LORD as you enter his temple.

The LORD is good! His love and faithfulness will last forever.

Alleluia

THE GOSPEL OF JESUS CHRIST ACCORDING TO MATTHEW 6:1-21

Jesus teaching about Giving.

When you do good deeds, don't try to show off. If you do, you won't get a reward from your Father in heaven. When you give to the poor, don't blow a loud horn. That's what show-offs do in the meeting places and on the street corners, because they are always looking for praise. I can assure you that they already have their reward. When you give to the poor, don't let anyone know about it. Then your gift will be given in secret. Your Father knows what is done in secret, and he will reward you

Jesus teaching about Prayer

When you pray, don't be like those show-offs who love to stand up and pray in the meeting places and on the street corners. They do this just to look good. I can assure you that they already have their reward. When you pray, go into a room alone and close the door. Pray to your Father in private. He knows what is done in private, and he will reward you.

When you pray, don't talk on and on as people do who don't know GOD. They think GOD likes to hear long prayers. Don't be like them. Your Father knows what you need before you ask.

You should pray like this: Our Father in heaven, help us to honor your name. Come and set up your kingdom, so that everyone on earth will obey you, as you are obeyed in heaven. Give us our food for today. Forgive us for doing wrong, as we forgive others. Keep us from being tempted and protect us from evil. If you forgive others for the wrongs they do to you, your Father in heaven will forgive you. But if you don't forgive others, your Father will not forgive your sins

Jesus teaching about Fasting

When you fast, don't try to look gloomy as those show-offs do when they fast. I can assure you that they already have their reward.

ԵՍԱՅԻ ՄԱՐԳԱՐԷԻ ԳԻՐՔԷՆ

(58.1-14)

- 1 Այսպէս կ'ըսէ Տէրը. —
«Ուժգին եւ անկաշկանդ պոռա',
փողի նման ձայնդ բարձրացուր
եւ իմ ժողովուրդիս պատմէ իր մեղքերը.
Յակոբի սերունդին պատմէ իր անօրէնութիւնները:
- 2 Ամէն օր զիս կը փնտռեն,
կ'ուզեն իմ նանապարհներս նանչնալ.
Կարծես արդարութիւն գործած ժողովուրդ մը
ըլլային,
կարծես իրենց Աստուծոյն պատուիրաններէն երբեք
դուրս ելած չըլլային:
Եւ հիմա եկեր արդարութիւն եւ իրաւունք կը
փնտռեն բոլս,
եւ կ'ուզեն Աստուծոյ մօտենալ:
- 3 Կը հարցընեն. — «Ծոմ բռնեցիմք, ինչո՞ւ նկատի
չառիր.
մենք մեզ նեղեցիմք, ինչո՞ւ չլսեցիր մեզ»:
Որովհետեւ, — կ'ըսէ Տէրը, —
ծոմ բռնած ատեն դուք ձեր գիտցածը կ'ընէք
դարձեալ.
ձեր աշխատանքները կը հարստահարէք,
ձեր հակառակութիւններն ու կռիւները կը շարունակէք
եւ խեղներն ու աղֆատները կը տանջէք:
Այսպիսի ծովապահութիւն պէտք է ինձի.
այսպիսով ձեր ձայնը ինձի չի' հասնիր:
- 5 Միթէ այսպիսի՞ ծոմ ուզեցի.
պահանջեցի՞ որ մարդս ինքզինքը չարչրկէ,
կամ՝ գլուխը խոնարհեցնէ, ինչպէս եղէգը հովին
դիմաց,

- կամ՝ ֆուրձի եւ մոխիրի վրայ պանկի:
 Ա՞յս է քու ծումապահութիւն կոչածդ
 եւ Տիրոջ համար ընդունելի ծումապահութեան օրը:
- 6 Ո՛չ, — կ'ըսէ Տէրը, —
 ծումապահութիւնը ա՛յն ատեն միայն իմ ուզածիս
 պէս կ'ըլլայ,
 երբ դադրիս անիրաւութիւն գործելէ,
 դադրիս վանաւփի մէջ խարդախութիւն ընելէ,
 ազատ թողուս հարստահարուածները
 եւ անոնց պարտքի անիրաւ մուրհակները պատուես.
- 7 երբ հացդ անօթիին հետ բաժնես.
 անտուն աղֆատները տունդ ընդունիս,
 զգեստ տաս անօր որ կը տեսնես թէ մերկ է,
 եւ ընտանիքդ ու զաւակդ չզրկես:
- 8 Այն ատեն քու լոյսդ արշալոյսի պէս պիտի բացուի
 եւ դուն շուտով պիտի բժշկուիս.
 արդարութիւնդ քեզ պիտի առաջնորդէ
 եւ Աստուծոյ փառքը ամէն կողմէ քեզ պիտի
 պաշտպանէ:
- 9 Այն ատեն երբ աղօթես՝ Աստուած պիտի լսէ քեզ.
 հազիւ բերանդ բանաս՝ պիտի հասնի քեզի:
 Եթէ դադրիս տկարները հարստահարելէ,
 ուրիշներուն սպաննալէ եւ անոնց մասին
 զրպարտութիւն ընելէ,
- 10 եւ փոխարէնը յօժար սիրտով հացդ անօթիին տաս
 ու կարօտեալները կշտացնես,
 այն ատեն նոյնիսկ եթէ խաւար ըլլաս՝
 պիտի լուսանորուիս,
 մթութիւնդ կէսօրուան լոյսի պիտի փոխուի.
- 11 Աստուած ինք պիտի առաջնորդէ քեզ միշտ,
 պիտի բաւարարէ բոլոր ցանկութիւններդ,
 պիտի զօրացնէ ոսկորներդ,
 եւ դուն ջրաբքի պարտէզ
 ու մշտահոս աղբիւր պիտի դառնաս:
- 12 Զաւակներդ դարձեալ պիտի շինեն քու ֆաղափներդ
 որոնք երկար ատեն աւերակ մնացած էին.
 անոնց հիւմերը պիտի վերականգնեն անսասանելի,

12 եւ սերունդէ սերունդ իոն պիտի բնակին.
 ու պիտի ֆանչցուիս որպէս փլատակները նորոգող
 եւ աւերուած ֆամբաները վերաշինող ժողովուրդ:
 13 Եթէ Շաբաթ օրը, իմ սուրբ օրս,
 հրաժարիս ֆու ցանկութիւններդ կատարելէ,
 եթէ Աստուծոյ նուիրուած Շաբաթ օրը
 ուրախարար ու նուիրական համարես,
 եթէ զայն պատուես՝ ֆու ընթացֆդ փոխելով
 եւ թշնամական խօսքերէ հեռու մնալով,
 եւ յոյսդ Տիրոջ վրայ դնես,
 14 այն ատեն երկրի բարիքները պիտի պարգեւեմ ֆեզի
 եւ ֆեզի պիտի տամ այն ժառանգութիւնը
 որ ֆու հօրդ՝ Յակոբի խոստացայ:
 Ահա ես՝ Տէրս ըսի»:

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԻ ԿՈՂՄԷ ՀՈՌՄԱՅԵՑԻՆԵՐՈՒՆ ԳՐՈՒԱԾ ՆԱՄԱԿԷՆ

(13.11-14.23, 16.25-27)

11 Սիրոյ այս սկզբունքով ընթացէք, գիտնալով թէ
 ի՛նչ ժամանակի մէջ կ'ապրինք: Ժամանակն է որ քու-
 նէն արթնանք, որովհետեւ հիմա փրկութիւնը աւելի՛
 12 մօտ է մեզի քան այն ատեն՝ երբ հաւատացինք: Գիշե-
 րը ահա կ'անցնի եւ ցերեկը մօտ է: Ուստի խաւարի
 13 դործերէն հեռանանք եւ լոյսի զէնքերը առնենք՝ ապ-
 րելու համար այնպէս ինչպէս վայել է լոյսի մէջ քա-
 լողներուն, փոխանակ անառակութեամբ, արբեցու-
 թեամբ, խառնակեցութեամբ ու պղծութեամբ, կամ
 14 նախանձով ու հակառակութեամբ ապրելու: Տէր Յի-
 սուս Քրիստոսի նմանեցէք, եւ մարմնի ցանկութիւն-
 ները կատարելու հետամուտ մի՛ ըլլաք:
 14.1 Հաւատքի մէջ տկարացած մէկը ընդունեցէք
 առանց իր խիղճը տանջող կասկածները քննադատելու:
 2 Օրինակ, մէկը կը հաւատայ թէ կուռքերու զոհուած

3 միտէն կարելի է ուտել: Ուրիշ մը, որ կասկած ունի
 այդ մասին, բանջարեղէն կ'ուտէ միայն: Միս ուտողը
 թող չարհամարհէ՛ չուտողը, իսկ չուտողը թող չքննա-
 դատէ ուտողը, որովհետեւ Աստուած զայն ընդուներ
 4 է: Ո՞վ ես դուն որ Աստուծոյ ծառան կը դատես: Տէրը
 ի՛նք միայն գիտէ՝ իր հաւատքին մէջ կանգո՞ւն է անի-
 կա, թէ ինկած: Բայց վստահ եղէք որ կանգուն պիտի
 մնայ, որովհետեւ Տէրը կրնայ զայն կանգուն պահել:
 5 Նոյնպէս, ոմանք կը խորհին թէ զԱստուած պաշ-
 տելու համար այսինչ օրը աւելի յարմար է քան միւս
 օրը, մինչ ուրիշներու համար բոլոր օրերը նոյնն են:
 6 Իւրաքանչիւրը թող իր համոզումը պահէ: Կը բաւէ որ
 թէ՛ յատուկ օր մը փնտռողը եւ թէ՛ օրերու միջեւ խրա-
 բութիւն չզնոցը երկուքն ալ Տէրը պատուել կը խոր-
 հին: Նոյնպէս ալ, թէ՛ կուռքերու զոհուած միս ուտո-
 զը Տէրը կը պատուէ եւ թէ՛ չուտողը, երբ երկուքն ալ
 Աստուծոյ զոհութիւն կը յայտնեն:
 7 Մեզմէ ոեւէ մէկը ինքն իր անձին համար չ'ապ-
 8 րիբ, ո՛չ ալ ինքն իրեն համար կը մեռնի: Եթէ կ'ապ-
 րինք՝ Տիրոջ համար կ'ապրինք, եւ եթէ կը մեռնինք՝
 Տիրոջ համար կը մեռնինք. որ կը նշանակէ թէ ըլլա՛յ
 կեանքի եւ ըլլա՛յ մահուան մէջ՝ Տիրոջ կը պատկա-
 9 նինք: Ատոր համար ալ Քրիստոս մեռաւ եւ վերակեն-
 դանացաւ, որպէսզի մեր Տէրը ըլլայ թէ՛ կեանքի եւ
 10 թէ՛ մահուան մէջ հաւասարապէս: Ինչո՞ւ կը դատես
 ուրեմն եղբայրդ, կամ ինչո՞ւ զայն կ'արհամարհես:
 Բոլորս ալ Քրիստոսի ատեանին դիմաց պիտի կանգ-
 11 նինք, որովհետեւ մարդարէութեան մէջ գրուած է.

«Ես ինձմով կ'երդնում, — կ'ըսէ Տէրը, —
 որ ամէն ծուկ պիտի խոնարհի առջես
 եւ ամէն լեզու պիտի խոստովանի
 քէ ե՛ս եմ Աստուածը»:

12 Քանի ուրեմն մեզմէ իւրաքանչիւրը իր անձին
 13 համար հաշիւ պիտի տայ Աստուծոյ, այսուհետեւ
 դադրինք զիրար քննադատելէ, եւ փոխարէնը ջանանք

մեր եղբայրներուն դայթակղութեան եւ մեղանշումին պատճառ չդառնալ:

- 14 Յիսուս Քրիստոսով հետեւեալը ապահովապէս գիտեմ, թէ ինքնին պիղծ բան չկայ: Բան մը պիղծ կ'ըլլայ ա'յն մարդուն համար, որ դայն պիղծ կը համարէ: Եթէ գիտես թէ քու ուտելովդ եղբօրդ խղճմբտանքը կը վիրաւորես, սիրով շարժած չե'ս ըլլար երբ ուտես: Քու կերակուրովդ պատճառ մի' դառնար որ կորսուի եղբայրդ, որուն համար Քրիստոս մեռաւ:
- 16 Առիթ մի' տար որ բարի եւ ուղիղ սեպած բանդ հայհոյութեան պատճառ դառնայ: Որովհետեւ Աստուծոյ արքայութիւնը կերակուր կամ ըմպելիք չէ, այլ արդարութիւն, խաղաղութիւն եւ խնդութիւն, Սուրբ Հոգիէն արուած: Եւ ով որ ասոնցմով կը ծառայէ Քրիստոսի, անիկա Աստուծոյ հաճելի կ'ըլլայ եւ մարդոց գովելի:

- 19 Արդ, այսուհետեւ խաղաղութիւն փնտռենք եւ աշխատինք իրարու հաւատքը ամրապնդել: Չըլլա'յ որ կերակուրի պատճառով Աստուծոյ գործը քանդես: Ամէն բան մաքուր է ինքնին, բայց սխալ է բան մը ուտել, երբ ասիկա ուրիշ մը կը դայթակղեցնէ: Աւելի ճիշդ է՝ ո'չ միս ուտել, ո'չ գինի խմել, ո'չ ալ ուրիշ ոեւէ բան ընել՝ որով եղբայրդ կը գլորի կամ կը դայթակղի կամ կը տկարանայ: Այս մասին քու համոզումդ քու եւ Աստուծոյ միջեւ թող մնայ: Երանի՛ անոր որ ինքզինքը դատապարտութեան չ'ենթարկեր այնպիսի բաներով՝ որով իր ընկերոջ փորձութեան պատճառ կ'ըլլայ: Միւս կողմէ, եթէ մէկը կասկած ունի իր կերածին անմաքրութեան մասին, Աստուծոյ դատապարտութեան ենթակայ է եթէ ուտէ, որովհետեւ իր արարքը հաւատքի արդիւնք չէ: Եւ ինչ որ հաւատքէն չի գար՝ մեղք է:

- 16.25 Փա՛ռք տանք Աստուծոյ, որ կրնայ ձեզ ձեր հաւատքին մէջ հաստատուն պահել այն աւետարանով որ բերի ձեզի Յիսուս Քրիստոսը քարոզելով: Այդ աւետարանը Աստուծոյ փրկութեան ծրագրին յայտնութիւնն է, որ անցեալ բոլոր ժամանակներուն մէջ ծա-

ծուկ մնացած էր: Այժմ այդ խորհուրդը, մարգարէա-
կան գրութիւններով յայտնուած, մշտնջենաւոր Աս-
տուծոյ հրամանով բոլոր հեթանոսներուն ծանուց-
ուեցաւ, որպէսզի ամէն ոք հաւատայ եւ հնազանդի
27 Քրիստոսի: Ուստի Յիսուս Քրիստոսի միջոցաւ յաւիտեան
փա՛ռք Աստուծոյ, որ ի՛նք միայն իմաստուն է:
Ամէն:

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱԻԵՏԱՐԱՆԷՆ

ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ

(6.1-21)

Մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս կ'ըսէ. —

1 «Ձգո՛ւշ, Աստուծոյ հանդէպ ձեր պարտաւորու-
թիւնները մարդոց ներկայութեան մի՛ կատարէք ցոյցի
համար, որովհետեւ այդ պարագային վարձատրու-
թիւն պիտի չստանաք ձեր երկնաւոր Հօրմէն:

2 «Երբ ողորմութիւն կ'ուզես տալ՝ փող ու թմբու-
կով մի՛ ըներ, մարդոց ուշադրութիւնը գրաւելու հա-
մար, ինչպէս կեղծաւորները կ'ընեն ժողովարաններու
մէջ եւ հրապարակներու վրայ՝ մարդոցմէ դովասանք
ընդունելու ակնկալութեամբ: Վստահ եղէք, միայն
3 այդ է անոնց վարձատրութիւնը: Ընդհակառակը, դուն
երբ ողորմութիւն պիտի տաս, ձախ ձեռքդ թող չգիտ-
4 նայ թէ ի՛նչ կ'ընէ աջ ձեռքդ: Այսպիսով ողորմու-
թիւնդ գաղտնի ըրած կ'ըլլաս, եւ քու երկնաւոր Հայրդ
որ անտեսանելի է, բայց կը տեսնէ կատարածդ, քեզ
պիտի վարձատրէ յայտնապէս:

5 «Նմանապէս, երբ կ'աղօթես՝ կեղծաւորներուն
մի՛ նմանիր, որոնք կը սիրեն ժողովարաններու մէջ եւ
հրապարակներու անկիւնը աղօթել, որպէսզի մարդիկ
իրենց աղօթելը տեսնեն: Վստահ եղէք, միայն այդ է
6 անոնց վարձատրութիւնը: Այլ երբ պիտի աղօթես,
մտի՛ր սենեակդ, գոցէ՛ դուռը եւ աղօթէ քու երկնաւոր

7 Հօրդ, որ անտեսանելի է. եւ Հայրդ որ կը տեսնէ կա-
տարածդ, քեզի պիտի հատուցանէ յայտնապէս: Տա-
կաւին, երբ կ'աղօթես, մի՛ շատախօսեր հեթանոսնե-
րուն նման, որոնք կը կարծեն որ եթէ երկար աղօթեն՝
8 Աստուած պիտի լսէ զիրենք: Արդ, մի՛ նմանիք անոնց,
որովհետեւ ձեր Հայրը գիտէ ինչ որ պէտք է ձեզի,
նոյնիսկ երբ տակաւին իրմէ խնդրած չէք:

9 «Ուրեմն այսպէ՛ս աղօթեցէք. —

Հայր մեր երկնաւոր,
սրբաբանուի՛ անունըդ.
10 թող գայ արքայութիւնըդ,
թող կատարուի քու կամքըդ,
ինչպէս որ երկինքի մէջ՝
այնպէս ալ երկրի վրայ:
11 Ամենօրեայ մեր հացը
այսօր եւս մեզի տուր:
12 Ներէ՛ մեր յանցանքները,
ինչպէս որ մենք կը ներեմք
անոնց՝ որոնք մեզի դէմ
նոյնպէս յանցանք կը գործեն:
13 Եւ թոյլ մի՛ տար
որ փորձութեան մէջ իյնանք.
այլ մեզ չարէն ազատէ:
Որովհետեւ քո՛ւկդ եմ միշտ՝
արքայութիւնը, գորութիւնը եւ փառքը. ամէն:

14 «Եթէ մարդոց ներէք իրենց յանցանքները, ձեր
15 երկնաւոր Հայրն ալ պիտի ներէ ձեզի: Իսկ եթէ մար-
դոց չներէք իրենց յանցանքները, ձեր երկնաւոր Հայրն
ալ պիտի չներէ ձեր յանցանքները:

16 «Երբ ծոմ կը պահէք, արտումերես մի՛ ըլլաք
կեղծաւորներուն նման, որոնք իրենց երեսը կը կախեն,
որպէսզի մարդոց ցոյց տան թէ ծոմ կը պահեն: Վըս-
տահ եղէք, միայն այդ է իրենց վարձատրութիւնը:
17 Ընդհակառակը, երբ ծոմ կը պահես, օժէ՛ գլուխդ եւ
18 լուա՛ երեսդ, որպէսզի մարդիկ չգիտնան թէ ծոմ կը

PRAYERS FOR THE DEPARTED

Remembering Family and Friends
asleep in the peace of Christ and resting in Heaven;
who will rise up with Christ in the glory of the Lord.

May the Lord grant him mercy on that Day. 2 Tim 1:18 + In doing this he acted in a very excellent and noble way, in as much as he had the resurrection of the dead in view...For if he were not expecting the fallen to rise again it would have been useless and foolish to pray for them in death. 2 Mac 12:43 + It is a foolish mistake to think that the righteous people die and that their death is a terrible evil... Those who have been faithful will live with Him in His love, for He is kind and merciful to the ones whom he has chosen." Wisdom 3:1 & 9

PRAYER

To the souls of the departed, O Christ our God , grant rest and mercy, and to us sinners, grant forgiveness of sins. O God, creator of our spirits and bodies, Who conquered death and vanquished Satan and gave life to the whole world. Grant rest to all Your servants—in the dwelling of light and peace, where there is no pain, no sadness or mourning...We pray, for all the departed who now rest in You forever...Grant eternal rest and have mercy upon all the souls of all our departed and to all us sinners, Grant forgiveness of our transgressions. ...And be mindful of him/her on that great day of the coming of Your Kingdom ..where we shall dwell together again forever.